

DIENST OVERLEDENEN

(O.D.O.)

BIJKANTOOR SOERABAJA.

ONDERWERP: Vernielingen in Toeban verricht door het A.V.C. voor de Japanse inval.

b. Tardoodveroordeling en gratie van de Vaandrig van het A.V.C. te Toeban.

NIE TJIAM WAN.

VERKLARING.

No. 575/X/ODO.

1. Ik, ondergetekende NIE TJIAM WAN, geboren te Pamekasan 5 October 1905, opzichter bij de Waterstaat te Soerabaja en gedetacheerd te Malang, wonende te Soerabaja, Ardjoenoboulevard 64, verklaar hierbij onder aanbod van ede het volgende.

2. Voor de inval der Japanners in Java was ik Vaandrig van het Algemeen Vernielings Corps (A.V.C.) te Toeban.

3. In de tweede helft van Februari 1942, kort voor de inval der Japanners, werden in TOEBAN alle tabaks- en kapokloodsen, en benzine- en olievoorraden aan de vlammen prijsgegeven door het A.V.C.; machinerieën, onderdelen van de elektrische centrale, auto's, vrachtauto's, motorfietsen en + 2000 fietsen werden vernield; 2 bruggen werden zodanig beschadigd, dat het verkeer daarover onmogelijk werd.

4. De brug bij Plosso werd door het A.V.C. van de Afdeling Djombang opgeblazen.

5. Bij de landing van de Japanners in Java was ik uitgeweken naar Djombang, omdat ik niet lang daarna in Kepandjen veiligheid te zoeken.

6. Na de capitulatie van het Java-leger was ik naar Soerabaja gegaan om mij bij het Hoofdkantoor van de Waterstaat aan te melden, waar ik de opdracht kreeg mijn werkzaamheden te TOEBAN te hervatten.

7. Ik weigerde echter met beslistheid naar TOEBAN terug te keren, werd toen te Djombang herplaatst en speciaal belast met de herstelling van de door het A.V.C. vernielde brug bij FLOSSO.

8. Al spoedig echter werd ik door de Ken Pei Tai gearresteerd, onder beschuldiging van daadwerkelijk medegeholpen te hebben bij de vernielingswerkzaamheden te TOEBAN.

9. Wie mij bij de Jap heeft aangegeven, is mij niet bekend. Bij het verhoor bekende ik de vernielingen verricht te hebben in opdracht. Op de vraag van de Jap, waarom ik de opdracht niet geweigerd had, antwoordde ik dat ik ter dood veroordeeld zou worden, indien ik zulks gedaan had.

"Dan ben je pro-Nederlands, terwijl je een Aziaat bent", zei de Jap, "je hebt Aziatische eigendommen vernield en daarvoor moet je sterven".

10. Ik protesteerde tegen mijn terdoodveroordeling met een beroep op het Krijgsrecht. Ik voerde aan, dat ik de vernielingen had verricht, niet als burger, doch in mijn kwaliteit van Vaandrig van het Algemeen Vernielings Corps, derhalve als militair en in opdracht. Krachtens het Krijgsrecht behoorde ik geïnterneerd te worden.

11. De Jap antwoordde daarop dat ingevolge opdracht uit Tokyo een ieder, die daadwerkelijk meegeholpen had aan de vernielingen, ter dood moest worden veroordeeld. Deze veroordeling werd uitgesproken op dien dag van het verhoor in Juni 1942; op dienzelfden dag zou ik om 6 u.n.m. geëxecuteerd worden.

12. De Jap droeg mij op een afscheidsbrief aan mijn familie te schrijven, hetgeen ik aanvankelijk weigerde, aangezien ik toch reeds ter dood was veroordeeld. Onder dwang schreef ik echter een afscheidsbrief aan mijn vrouw; tot mijn geluk bepaalde ik mij in die brief slechts tot afscheid-nemen en had ik intuïtief vermeden over politiek te schrijven.

13. Toen de Jap die brief had doorgelezen, stelde hij mij de vraag, met welke werkzaamheden ik op dat moment belast was. Ik antwoordde dat mij de zware taak was opgedragen, de opgeblazen grote verkeersbrug bij FLOSSO, welke brug een lengte had van meer dan 100 meter, te herstellen.

14. Hoogstwaarschijnlijk was deze mededeling mijn redding geweest, want om 6 u.n.m. kreeg ik mijn vrijheid terug.

15. De Jap gaf mij de opdracht de vernielde brug binnen twee weken te herstellen. Ik beloofde hem zijn opdracht te zullen uitvoeren en ging met knikkende knieën naar huis.

16. In Djombang stond ik niet onder controle van de Jap. Op aanraden van den Regent van Djombang had ik het Hoofdkantoor te Soerabaja om overplaatsing naar Soerabaja verzocht, welk verzoek ingewilligd werd.

17. De Jap had het mij nooit meer lastig gemaakt, wel wist ik dat ik doorlopend bespionneerd werd.

18. Met betrekking tot de mij gestelde vraag, wat mij bekend is omtrent de executie van de 4 B.B.-ambtenaren te Bodjonegoro, waarover melding is gemaakt in het rapport van den Heer MENSINGH, moet ik tot mijn spijt mededelen, dat ik geen bijzonderheden daaromtrent kan verstreken. Bij die gebeurtenissen kon ik uiteraard geen ooggetuige zijn, aangezien ik zoals in alinea 5 van deze verklaring is bekend-gesteld, naar Djombang ben uitgeweken. Van de voormalige Patih van TOEBAN, wiens naam ik mij niet meer herinneren kan, heb ik gehoord, dat 4 uitgeweken B.B.-ambtenaren, na hun terugkeer in BODJONEGORO, door de Japanners zouden zijn onthoofd. Waar de executie heeft plaats gehad en waar de slachtoffers zijn begraven, kan ik niet zeggen.

Soerabaja, 17 November 1947.

Nevenstaande handtekening in mijn bijzijn gesteld.

NAAM: J.F.W. MEENG.

FUNCTIE: Hoofd v.h. Bijkantoor SOERABAJA v.d.O.D.O.

w.g. NIET TJIAM WAN.